

Vuäitak tuejjeed ooccmõõž da vuõltteed meâlddõõzzid še MuuKelast (www.kela.fi/neetttest).

Lââ'ssteâð: www.kela.fi/laamestuarjoozz

Vuäitak kõõcčâd lââ'zz mij te'lfoonkäazzkõõzzâst (www.kela.fi/telfoonast).

Tiuddâd lomaakk tärkka da ainsmââ'tt, što puk taarbšum meâlddõõzz lie mie'ldd.

Jõs taarbšep lââ'ssteâðaid, vä'ldepp tu'nne õhttvuõd.

Pââ'stet ooccmõõž da meâlddõõzzid addrõ'sse Kela, PL 10, 00056 KELA.

- i** Ooccmõõž meâlddõssân taarbšak dâhrtarciâlkâlm. Ciâlkâlm u'vddmest vuäžž lee'd mõõnnâm jäänmõsân 6 määnpââ'j. Jõs jiök leäkku ää'i'jab ooccâm Kela ouddõõzzid da leäk serddam Lää'ddjânnma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 77sms. Jõs leäk vue'lõgmen ålgjânnma, tiuddâd lââ'ssen lomaakk Y 38sms.

Ooccâmäi'gõ: Ouddõõzz vuei'tet miöttâd jäänmõsân 6 määnpââ'j määiikiõ'tte ouddõõzz ooccmõõžzâst.

1. Oožzi teâð

Persoontiott Sokknõmm da ouddnõmm

Â'liddaddrôs

Pââ'stnââmar Pââ'st-tâimmpäi'kk

Te'lfoon- nââmar Ne'ttpââ'staddrôs

Jälstemjânnam

Lää'ddjânnam Jee'res jânnam, mii?

Leäk-a jälstam le'be reâuggam jee'res â'rnn gu Lää'ddjânnmest määimõs 3 ee'ji äi'ggen?

Jiõm Kâ'l, koon jânnmest da kuä'ss?

Leäk-a

Jeältökneč Reâugast/Reâugte'mes Mätt'tõõtti Jee'res, mii?

Ämmat:

2. Tiillnââmar

- i** Ouddõõzz määu'set tiuddâkksa ä'ssnee'kk jii'jjes til õõl, jõs su'nne ij leäkku mie'rruum ouddõskiõčci. Vue'llâkkса ouddõõzz määu'set suu huõlteei/ouddõskiõčci i'lmmtem til õõl.

Ä'ssnee'kk jii'jjes tiillnââmar

Ouddõskiõčci le'be vue'llâkkса huõlteei i'lmmtem tiillnââmar

Tiillnââmar:

3. Ooccmõš

- i** Tu'st ij taarbâž jee'rab i'lmmted, oožzak-a määusast åârrai tuärjjö'sse ta'rķstummuž le'be juätk tõõzz. Jõs vuäžžak jeältõõgg puä'resvuõd le'be tiudd reâuggpââ'st'te'mesvuõd vuâđald, jiõk vuei't ooccâd 16 ee'kked teâuddam oummu lää'mesvuött-tuärjjöõzz.

Oožzam

Jeältõõgg vuäžžai hääddtuärjjöõzz 16 ee'kked teâuddam oummu lää'mesvuött-tuärjjöõzz

Miâstam tõn, što Kela vuäitt taarb mie'ldd tän ooccmõõž vuâđald u'vdded mu'nne tu'mmstõõgg tõin lää'mesvuöttouddõõzzin koid mu'st lij vuõiggâdvuõtt.

4. Jee'reså'rnn mahssum jeältoõgg da ko'rvvõõzz

Vuäžžak-a le'be oožžak-a jee'reså'rnn gu Lää'ddjânnmest mä'hssemvuâlaž jeältoõgg?

- Jiõm Kâ'l, koon jeältoõgg da ko'st?

Vuäžžak-a le'be oožžak-a ålggjânnmest hääddtuärjjõõzz le'be lää'mesvuõtt-tuärjjõõzz va'stteei ouddõõzz?

- Jiõm Kâ'l, koon ouddõõzz da ko'st?

Vuäžžak-a le'be oožžak-a ko'rvvõõzz lää'mesvuõd vuâđald koon-ne ååsktemõhtõõzzâast Lää'ddjânnmest le'be ålggjânnmest?

- Jiõm Kâ'l, koon ouddõõzz da ko'st?

5. Puõžžâlm da lää'mesvuõd da tõi håidmõš

Måkam puõžžâlm le'be lää'mesvuõd tuejee vaiggâdvuõđid arggpee'i'vin?

Kuä'ss toi'mmjempâstlvažvuõtt huânn'nummuš lij älggam?

Koon tiõrvâsvuõtthuâl täimmpaai'kin tuu tääu'jmõsân hååidat?

Jeä'lak-a puõžlmad le'be lää'mesvuõttad diõtt dåhftar mie'rreem hååidast le'be säursmâttmõõžžâast (ouddm. fysioterapiast le'be psykoterapiast)?

- Jiõm Kâ'l, mõõn hååid le'be säursmâttmõõž vuäžžak da mõõn täujja?
 I'lmmet še, kuä'ss håidd le'be säursmâttmõš lij älggam da mõõn kuu'kk tõt pešt.

6. Vie'kk, vuä'pstöözz da vuåppmõöžž tarbb

i Vuäitak juää'tkched taarb mie'lld päikka 9. Lââ'ssteâd.

Måkam vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž taarbšak, da mõõn jiânnai

Liikkummšest se'st le'be åuggan (ouddm. liikkeed vuâlggmõöžžâst)? Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

i I'Immet še, jõs âänak veä'kkneävvaid liikkummšest le'be taarbšak vuåppmõöžž ča'jjeem le'be rövvâm diött.

Teâvõõttmõöžžâst le'be hygieniast huõl âânnmõöžžâst (ouddm. põõzzõõttmõöžžâst le'be WC- jáâttmõöžžâst)?

i I'Immet še, jõs tuu âlgg mušt'ted aa'ššin.

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Poorrmest?

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Vuäinnmõöžžâst, kuullmõöžžâst le'be mainstummšest?

i I'Immet še, âänak-a mä'i'd-ne vuäinnmõöžž, kuullmõöžž le'be kommunikaatio veä'kkneävvaid le'be taarbšak-a tuulk. Jõs âänak veä'kkneävvaid le'be taarbšak tuulk, mä'i'd taarbšak da måkam vue'jjest?

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Aa'šši mošttmõöžžâst?

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Puõzžâlm hååidast (ouddm. talkksi välddmõöžžâst)?

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Põrtt-tuâjain, pâvrôõššmest le'be põõrt åâlgbeällsaž aa'šši håiddmõöžžâst?

Jiõm taarbâž vie'kk le'be vuä'pstöözz da vuåppmõöžž.

Koon-ne jee'res ää'ššest, ko'st?

7. Vie'kk vuäžžmōš

(i) Meärk ruõzzin jiõccsad suåppi vaajtõsmääinaid da ſee'rjet raukkum teâðaid.

Keä'st vuäžžak vie'kk?

Jiõm ni keä'st Roodnairuådâst Persoonlaž vie'kktee'jest

Dommkääzzkõstuâjjlast/dommpuõccihoi'ddjee'jest Kääzzkõspõõrt tuâjjlain

Muu å'rnn jáått čisti _____ vuâra määnpâ'a'jest.

Ânam kauppkääzzkõõzz _____ vuâra määnpâ'a'jest.

Ânam porrmõškääzzkõõzz _____ neä'ttlest.

Mu'st lij staante'lfoon.

Jee'res vie'kktee'jest, keä'st? _____

Mõõn jiânnai vuäžžak vie'kk? **(i)** Vuäitak i'lmmited čiâssi sâjja še tõn, kâ'all vuâra neä'ttlest le'be pee'i'vest vuäžžak vie'kk. Uu'd vuâžžum vie'kk meä'r nu't tärkka ko pâastak.

Vuäžžam vie'kk juõ'kk neä'ttel. Kâ'll čiâssâd neä'ttlest? _____

Vuäžžam vie'kk juõ'kk pee'i'v. Kâ'll čiâssâd pee'i'vest? _____

Äi'gä, koon rää'jest leäk vie'kk vuäžžam / kuä'ss veä'kk tarbb lij lâssnam?

Mõõn kuu'kk ää'i'j joordak, što pi'rõggääk staanâld öhttu?

Suutk pirr Pâ'jjel iinn Tâ'lkk muä'dd čiâss Jiõm vuei't åârrad ni voo'ps öhttu

8. Kool

(i) Puõzlmest le'be vââ'jjest šõddâm kool vuä'i'tte pââ'jeed vuâðdtuärjjõõzz pââ'juum tuärjjõssân. Kool a'lõõge juätkked uu'ccmõsân peä'l ee'jj ää'i'j da tõk a'lõõge lee'd puõzâlm le'be vââ'jj diõtt taarblaž.

I'lmet vue'lnn, lie-a tu'st puõzlmest le'be vââ'jjest šõddi kool. Jõs lie, i'lmet še, mõõk kool da koolai meä'r ee'jjest. Raukkâp taarb mie'lld lââ'ssteâðaid.

Kelast lie ju'n valmmsâ teâð nâkam koolain, koin leäk vuäžžam Kela-ko'rvvõõzz. Nâkam kool lie ouddm. Kela-ko'rvveemvuâlaž talkkâz, mä'tkk-kool, privaatt tiõrvâsvuõttkääzzkõõzz.

Lie-a tu'st puõzlmest le'be vââ'jjest šõddi kool?

Jie leäkku Kâ'l

Kääzzkõsjälstummuž hâivvmähss _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Dommhâidd/dommpuõccihaidd _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Čiistâmkääzzkõs _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Kauppkääzzkõs _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Porrmõškääzzkõõzz jáå'ðtem-mähss _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Dâhttrest jáåttmõõžz _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Dâhttart mie'rreem säursmâttmõš da hâidd _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Taaujâs puõccipõrttmääus _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

Talkkâz, koin jiõk leäkku vuäžžam Kela-ko'rvvõõzz _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lõõgempei'vv: _____

- Puõ33âlmhoiddu le'be säursmâttmõ'šše
õhtneei mä'tk̄-kool, koin jiök leäkk
vuäžžam Kela-ko'rvvõõzz _____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lğempei'vv: _____
- Jee'res tuärjjkääzzkõs, mii?
_____ e/e. le'be _____ e/mp, ä'lğempei'vv: _____

Lij-a tu'st ââ'nnmest kääzzkõslipp?

- I'lla Lij

9. Lââ'ssteâðaid

- (i)** Mie'rõkked nââmrin, koon ooccmõõžz päikka vii'ttjak.

10. Meâlddõõzz

- (i)** Taarbšak C-dâhttarceälkkmõõžz. B-ceälkkmõš le'be jee'res taalkâstiödlaž čiõlgtõs še ââ'nat, jõs tõ'st lie ooccmõõžz čâu'ddma taarbšum teâð. Čiõlgtõs vuäžž lee'd jaänmõsân nu't 6 määnpâa'j tue'kken.

- Ceälkkmõš lij ju'n Kela tooi'mtum.
 Tooi'mtam dâhttarciâlkâlm _____ mõõnee'st.

11. Vuâllakee'rjtõs

- Ooudam miâsttmõõžz tõõzz, što ooccmõ'šše taarbšum lââ'ssteâðaid vuäžž raukkâd pääi'kest 12. i'lmmatum ooccmõõžz tuejummšest vie'kktam oummust.

Âasktam ouddman teâðaid vuõiggân da i'lmmatum, jõs tõk mottje.

Päi'kk da äi'gg Vuâllakee'rjtõs

- (i)** Jõs ouddõsvuäžžai lij vuâlla 18-ekksaž:

- ooccmõõžzâst âlgg lee'd huõlteei/ouddõskiöčci vuâllakee'rjtõs le'be te'lfoon-nââmar. Te'lfoon-nââmar vuäitt mie'rõkkeed päikka 9.
- ouddõõzz määu'set huõlteei/ouddõskiöčci i'lmmatem tiil õõl. Tu'mmstõõgg vuõltteet še huõlteeja. Jee'res addrõõzzin jälsteei huõltee'jid vuõltteet tu'mmstõõgg jee'rben (LHL 5§).

12. Ooccmõõžz raajjmõõžâst vie'kktam ouumaž

Nõmm da te'lfoon-nââmar

Ve'rõgssââ'jj da täimmpäi'kk le'be ruåttvuõtt

Vuei'ttep ââ'nned tän ouddõsää'sš čâu'ddem diõtt vuâžžum teâðaid še jee'res ouddõsää'sšest, jõs teâðaid âlgg lää'jj mie'lld vâ'lded tõ'st lokku. Seämmanna vuei'ttep ââ'nned jee'res ouddõõzz vääras vuâžžum teâðaid tän ouddõsää'sš čâu'ddmen.

Vuäžžak Kelast teâð tõ'st, ko'st vuei'ttep ha'ñkkeeđ tuu kuôskki teâðaid da koozz vuei'ttep tõid luõvted.